

Ο ρόλος του πολιτικού συστήματος στην επίλυση του υδατικού

Από τους Δημήτρη Αρχοντή, Κώστα Γκούμα

Όλες οι αναφορές των επιστημόνων για τη Θεσσαλία επιβεβαιώνουν την παγιωμένη πλέον αντίληψη ότι η περιοχή μας αντιμετωπίζει ιδιαίτερα οξυμένα υδατικά - οικολογικά προβλήματα.

Αποκλειστική αιτία δημιουργίας αλλά και συνεχούς επιδείνωσης των προβλημάτων αυτών αποτελεί η επί δεκαετίες συνεχίζομενη υπερκατανάλωση υδάτων για αρδευτικούς σκοπούς (κυρίως από υπόγεια νερά αλλά όχι μόνο), η οποία υπερβαίνει σταθερά τη φέρουσα ικανότητα των αντίστοιχων οικοσυστημάτων και οδηγεί στην διαρκή υποβάθμισή τους.

Η πύση σε όλα τα παραπάνω είναι μια και μοναδική, να "κλείσει" οριστικά, έως την πλήρη εξάπλεψη της, η καταστροφική "ψαλίδα" του υδατικού ισοζυγίου στο ΥΔ Θεσσαλίας.

Αυτό σημαίνει:

- α) Την εφαρμογή μιας συνεπούς πολιτικής εξοικονόμησης νερού.
- β) την κατασκευή όλων των ταμειυτήρων στα πηγορεινά της θεσσαλίκης πελάγαντας και
- γ) Την ενίσχυση με πρόσθετες ποσότητες νερού από τον Αχελώο (ταμιευτήρα Συκιάς).

Όλα τα παραπάνω, συνδυαστικά, συνθέτουν τη μοναδική πρόταση που μπορεί να ανταποκριθεί στην κοινή θέση όλων των πολιτικών παρατάξεων περί διατήρησης όσων εκτάσεων αρδεύονται σήμερα (έως 2,5 εκατ. στρέμματα), έστω και εάν κάποιες από τις παρατάξεις αυτές στα πλόγια το ζητάνε (για ευνόητους πλόγους), στην πράξη όμως το υπονομεύουν.

Έως το τέλος της δεκαετίας 2000, η βασική αυτή κατεύθυνση επίλυσης του υδατικού προβλήματος ακολουθήθηκε σε γενικές γραμμές από όλα τα κόμματα της Βουλής, με ελάχιστες εξαιρέσεις.

Την ίδια περίοδο και οι θεσσαλικές οργανώσεις επέδειξαν μια αξιόλογη ομοψυχία στους στόχους αυτούς, ενώ για πολλά χρόνια υπήρξε πανθεσσαλικός συντονισμός Νομαρχιών, Δήμων, ΤΕΕ, ΓΕΩΤΕΕ, εμπορικών επιμελητηρίων, αγροτικών οργανώσεων κλπ. (ΠΑΣΕ Αχελώου), με επικεφαλής σημαντικά στελέχη εκείνης της εποχής από τα κόμματα ΝΔ, ΠΑΣΟΚ, ΚΚΕ.

Σήμερα, δυστυχώς, δεν είμαστε σε θέση να ισχυριστούμε κάτι τέτοιο.

Οι πολιτικοί συσχετισμοί έχουν μεταβληθεί, ενώ σημαντικές συγχύσεις και εμπόδια δημιουργούνται από διάφο-

το ΚΚΕ παραδοσιακά στο θέμα των υδάτων διέθετε ανέκαθεν σημαντικά στελέχη του στην κοινή προσπάθεια (αυτοδιοικητικούς, αγροτιστές, επιστήμονες κλπ.), κάτι που σήμερα αποφεύγει.

Επίσης, το τελευταίο διάστημα παρατηρούμε από το κόμμα αυτό κάποιες διαφοροποίησεις από παλαιότερες θέσεις του.

Για παράδειγμα, πρόσφατα στο Περιφερειακό Συμβούλιο (ΠΣ) Θεσσαλίας, στην προσπάθειά του να τονίσει τις διαφορές του με τα άλλα κόμματα στη πλεγόμενη "απελευθέρωση" της ηπεικτρικής ενέργειας και να αναδείξει τις τεράστιες επιβαρύνσεις των πλαϊκών στρωμάτων από την ακολουθούμενη πολιτική, επέλεξε να μην υπερψφίσει την αδειοδότηση του ΥΗΕ Μεσοχώρας (που "με δικά μας λεφτά" κατασκευάστηκε από τη ΔΕΗ), αποδυναμώνοντας αντικειμενικά το μέτωπο απέναντι στους κάθε είδους "αρνητές" του έργου, όπως οι Αιγαλοακαρνάνες, μέρος στελεχών του ΣΥΡΙΖΑ και κάποιοι πλαϊκιστές ακτιβιστές, που όλοι μαζί διεκδικούν με πάθος την κατεδάφισή του, εξυπηρετώντας στην πράξη ανταγωνιστικά συμφέροντα άλλων ενεργειακών ομίλων (σημειωτέο, στην αντίστοιχη συνεδρίαση του ΠΣ Θεσσαλίας το 2015, ο αείμνηστος περιφερειακός σύμβουλος και αγροτιστής Βαγγέλης Μπούτας, είχε ψηφίσει θετικά στο θέμα αυτό και είχε αντιταχθεί σθεναρά στο φιληναφήματά και τις ψευτοοικολογικές "ευαισθησίες" των συμβούλων του ΣΥΡΙΖΑ, οι οποίοι τότε ζητούσαν την κατεδάφιση του έργου!).

Άλλά και σε πρόσφατη ανακοίνωσή του (δες ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, 24/11/2021) σχετικά με το πακέτο αρδευτικών έργων που ανακοίνωσε η κυβέρνηση, το ΚΚΕ επισημαίνει ότι από το πρόγραμμα αυτό θα υπάρξουν "κέρδη για μεγαλοκατασκευαστές και τράπεζες" και καλεί τους πολίτες να αγωνιστούν για μια "διαφορετική κοινωνική οργάνωση" της κοινωνίας και της οικονομίας ως "πραγματική διέξοδο" για τον πλαό. Ειδικά όμως για τα ανακοινωθέντα έργα ισχυρίζεται ότι αυτά θα αυξήσουν ακόμη περισσότερο το ετήσιο κόστος πειτουργίας της άρδευσης, στα επίπεδα των 120 ευρώ ανά στρέμμα (;) και πρακτικά αποστασιοποιείται και από αυτά τα έργα.

Η δική μας εκτίμηση είναι πως όσα έργα προωθούνται από την πολιτεία και

πράγμα, ουδέτερα, δεν μπορεί να σημαίνει κάτι τέτοιο.

Οι πολιτικοί συσχετισμοί έχουν μεταβληθεί, ενώ σημαντικές συγχύσεις και εμπόδια δημιουργούνται από διάφορες πλευρές, δυσκολεύοντας το έργο όσων βρίσκονται ακόμη στις επαλήξεις και διεκδικούν πλύσεις.

Ας δούμε αναλυτικά:

Η ΝΔ και η κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη βολεύτηκαν μια χαρά από τις ανιστόρητες θέσεις της προηγούμενης κυβέρνησης και την εντυπωσιακή της αδράνεια στο θεσσαλικό πρόβλημα. Ήτσι αφότου ανέλαβαν την διακυβέρνηση, ο Κυριάκος Μητσοτάκης επιδόθηκε σε μια προσπάθεια ασάφειας και δικαιολογιών ("συνταγματικά" προβλήματα κλπ.) για τα έργα Αχελώου, επέβαλε αντιδημοκρατικά, πλήρη σιωπή και χωρίς εξηγήσεις για το πάγωμα των σχετικών ημιτελών έργων, ενώ, όπως πρόσφατα είδαμε, δίνει προοπτική επίλυσης με τοπικής σημασίας αρδευτικά έργα.

Ο ΣΥΡΙΖΑ αποδέχεται απόλυτα την πολιτική αυτή και φυσικά καθόλου δεν πιέζει την κυβέρνηση για κάτι άλλο. Περιορίζεται σε μικροπολιτικές κρίσεις, ποιος έκανε περισσότερα έργα, ποιος είναι πιο ικανός και άλλα παρόμοια. Όσο για την τύχη των ημιτελών έργων Αχελώου, ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ σε αγαστή συνεργασία αδιαφορούν να ενημερώσουν τον κόσμο και ακολουθούν την πολιτική της σιωπής, σε μια από κοινού επίδειξη υψηλής "δημοκρατικής ευαισθησίας".

Όσον αφορά στο ΚΙΝΑΛ, το οποίο σημειωτέον είναι ο διάδοχος του ΠΑΣΟΚ επί των ημερών του οποίου άρχισαν τα έργα του Αχελώου (Συκιά, σήραγγα μεταφοράς αλλά και το ΥΕ Μεσοχώρας), φαίνεται πως συνεχίζει να αποδέχεται τον πυρήνα επίλυσης του υδατικού, όπως το περιγράψαμε στην αρχή του κειμένου μας, όμως, οι παρεμβάσεις για το θέμα είναι περιορισμένες.

Βεβαίως στον χώρο του ΠΑΣΟΚ υπάρχουν σημαντικές δυνάμεις μέσα στον κόσμο και τους φορείς, που σε μεγάλο βαθμό σήμερα δεν έχουν εκφραστεί. Αρκετοί από αυτούς κινούνται προς τον ΣΥΡΙΖΑ, χωρίς όμως να εκφέρουν άποψη για το θέμα των υδάτων της Θεσσαλίας, είτε γιατί (κάποιοι από αυτούς) θέλουν να πολιτευτούν και να μην γίνουν δυσάρεστοι στους νέους "συντρόφους" τους, είτε γιατί δεν εκπροσωπούνται οργανωτικά στον χώρο αυτό και δεν έχουν ισότιμη παρουσία.

δια των 120 ευρώ ανά στρέμμα (;) και πρακτικά αποστασιοποιείται και από αυτά τα έργα.

Η δική μας εκτίμηση είναι πως όσα έργα προωθούνται από την πολιτεία και συνδέονται με την επίλυση του υδατικού - οικολογικού προβλήματος είναι ευπρόσδεκτα. Τα έργα αυτά τα δικαιούμαστε, κανείς δεν μας τα χαρίζει και βεβαίως δημιουργούνται από το υστέρημά μας και όχι από τις τσέπες των εκάστοτε κυβερνώντων. Ως προ το κατά πόσον τα έργα αυτά, όταν υλοποιηθούν και λειτουργήσουν, θα επιβαρύνουν τους αρδευτές (σημ. ακόμη και εάν κάποιοι δεν αποδεχθούν τις σχετικές κυβερνητικές διαβεβαιώσεις περί του αντίθετου), κανείς σήμερα δεν είναι σε θέση να το εκτιμήσει, δεδομένου ότι ούτε ακριβή στοιχεία υπάρχουν, ούτε όμως και οι σημερινοί πολιτικοί συσχετισμοί θα είναι "αιώνιοι" και φυσικά και οι αγώνες των αγροτών για τα δίκαια αιτήματά τους δεν πρόκειται να σταματήσουν.

Ας θυμηθούμε για παράδειγμα ποια τύχη είχαν τελικά οι μεγαλοεπενδυτές του Χαρ. Τρικούπη στη θεσσαλική γη και τους αγώνες που έδωσαν για τη ζωή τους οι αγρότες (Κιλελέρ κλπ.).

Η ουσία ποιπόν του ζητήματος είναι κατά πόσον οι θεσσαλικές οργανώσεις θα διαμορφώσουν ένα κοινά αποδεκτό πλαίσιο διεκδικήσεων, πώς θα απομονώσουν τις πολιτικές δικασμού, συγχύσεων και στασιμότητας που εκπορεύονται από ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ και πώς θα καταπολεμήσουν την υποκρισία και την ανευθυνότητα όσων στέκονται ως αντίπαλοι στην ανάγκη ενίσχυσης του υδατικού δυναμικού από τον Αχελώο.

Ειδικά για το θέμα αυτό, στηρίζουμε τις διεκδικήσεις της επιτροπής για το υδατικό της Θεσσαλίας (ΕΔΥΘΕ) και κυρίως την υπερώριμη πρότασή της να συζητηθεί άμεσα στη Βουλή η ολοκλήρωση (ή η κατεδάφιση για εκείνους που διαφωνούν.....) των ημιτελών έργων άνω Αχελώου, κλείνοντας οριστικά τον δρόμο στην υποκρισία και το πολιτικαντισμό όσων συνεχίζουν να πολιτεύονται κοροϊδεύοντας τον κόσμο, παιζοντας με τις αγωνίες του και φρενάροντας ουσιαστικά τις προοπτικές της Θεσσαλίας.

*Ο Δημήτρης Αρχοντής είναι πρώην δήμαρχος Καρδίτσας.

*Ο Κώστας Γκούμας είναι πρώην πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ/ΚΕ.